

Világ proletárjai egyesüljete!

Veszprém, 1919.

I. évfolyam. 9. szám.

Szombat, május 10.

VÖRÖS ZASZLÓ

A veszprémmegyei szociálista párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Megjelenik

minden szerdán és szombaton.

POLITIKAI LAP.

Rákóczy-tér 9. szám.

Előfizetési árak: Egész évre 36 korona, félévre 18 korona, negyedévre 9 kor.
Egy lappéldány ára 50 fillér.

Nyit-tér petitsora 2 kor. — Hirdetési áraink: Arszabás szerinti jutányos árak.

Ünnepi beszéd.

Május 1-én, a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak ünnepi mártíriumán Neumann Sándor elvtárs, a következő beszédet mondotta:

A világ proletárságának ma van a legnagyobb és legszentebb ünnepe. Ma ünnepeljük a 30. május elsejét. 1889. május 1-én ült össze Párisban az első Internacionale, hogy Marx utasítása alapján összekövacsolja a világ proletárságának egységét. Ez a 30 esztendő tisztelt elvtársaim, de különösen a legutolsó pár év szóról-szóra Marx tanainak igazolása volt, bebizonyította, hogy a nemzetközi kapitalizmus ellen sikeresen csak a nemzetközi alapon álló forradalmi proletárság veheti fel a küzdelmet. Megmutatta, hogy a proletárság csak úgy harcolhat sikeres kilátásokkal, ha a nemzeti és egyéb szempontokat egészében felruga és csak a nemzetközi proletárság nemzetközi osztályérdekeit tartja szem előtt.

A legutolsó évek megmutatták, hogy a proletárság rossz uton haladt és rosszul számított, mikor demokratikus uton és alapon akarta megvalósítani a kommunista társadalmat.

Ha visszatekintünk az utolsó néhány év munkásmozgalmaira, azt látjuk, hogy forradalmi érzése gyenge volt és erejét választójogi és egyéb sekélyes harcokba pazarolta.

Nem lehet mégsem letagadni ezeknek a harcoknak azt a jelentőségét, hogy az indifferens proletárságot ezzel sikerült bevonni a munkásmozgalmába. Igaz, hogy a munkásmozgalmat folyton erősödött, mégis még pár év előtt is a legoptimistább szociálisták is az eszme győzelmét 50 esztendőre taksálták.

Elvtársaim! Van egy tudományos megállapítás, amely azt mondja, hogy minden betegség megtermeli a maga ellenszerét. Ez a megállapítás a mi küzdelmünkkel megállította a helyét. Amilyen mértékben erősödött és fejlődött a kapitalizmus, ugyanolyan mértékben állította elő a proletárságot, amely az ő halálos ítéletét jelentette. Minden esetre érdekes tény az, hogy a kapitalizmus erősülésével együtt jár a proletárság

„hogy a kapitalista társadalmi rend saját bűneinek sulya alatt, hatalmának tetőpontján fog összeomlani.“ Azt hiszem Elvtársaim, hogy nincs ebben a teremben egyetlen ember, aki Marxnak ezt a megállapítását teljes egészében el ne fogadná.

A kapitalista társadalmi rend bűneinek és gonoszságának koronája volt 4 és fél éves háború és a burzoázának a háború alatti viselkedése. Amilyen hitetlen vakssággal, rövidlátással és bor-nírtsággal dolgoztak a háború alatt a központi hatalmak kapitalistái, ugyanaz az eljárás ismétlődött az entente országában.

Ez a háború minden szónál éke-
sebben bizonyította a tőke nemzetközi-
ségét még a háború alatt, amikor az
orosz forradalom hírére, német és francia
pénzemberek Svajcban arról tanácskoztak,
hogyan lehetne érdekeiket a szovjet
országokban megvédeni. A burzoázia
ugynevezett „hazafiságának“ pikáns jel-
lemzője az, hogy német tőkésék arra
igyekeztek rábírní francia „szaktársaikat“,
hogy érvényesítsék befolyásukat otthon,
hogy az entente csapatokat küldjön az
orosz forradalom leverésére, már pedig
tudvalevő, hogy ez a „német haza“
szempontjából cseppet sem volt előnyös.

Elvtársaim, ami ma nálunk történik,
ismét csak a burzoá hazafiságot jellemzi,
illetve a burzoá nemzetköziséget. Hát
ezzel a nemzetköziséggel a proletárság-
nak szembe kell helyezni a maga nem-
zetköziségét; ismétlem, minden nemzeti
szempont mellőzésével, annál is inkább,
mert az egyes országok burzoá érdekei
gyakran jöhetnek és jönnek ellentétbe
egymással, de sohasem az egyes orszá-
gok proletárságáé.

Önök t. Elvtársaim, kiknek legna-
gyobb része távol állott eddig a mun-
kásság mozgalmaitól, a mi harcmodor-
unkban sok dolgot szokatlannak látnak
és idegenkednek a munkásság régi és
kpróbált fegyvereivel élni. Pedig ezek
az eszközök t. Elvtársaim nagyon jól be-
váltak s ezek az eszközök tették lehe-
tővé, hogy Magyarországon a munkás-
mozgalmat rendkívül sok gátló körülmény
dacára ott tart, ahova a külföld prole-
táriátusa sokkal kedvezőbb körülmények

Tisztelt Elvtársaim! Ha már vilá-
gosan felismerték osztályhelyzetük és
osztályérdekeiket, akkor tisztában kell
lenni annak az osztálynak a természet-
rajzával is, amely eddig uralmon volt és
részben uralmon van ma is, amely osz-
tály minden eszközt fel fog használni,
hogy osztályuralmát, amely őt jogosulat-
lan és munkanélküli jövedelemhez jut-
tatja, továbbra is fenntarthassa.

Ez az osztály t. Elvtársaim a bur-
zoázia, amelyet Marx röviden így jel-
lemez: „Tíz százalék haszonra minden-
hova kapható, 25 százaléknál megélen-
kül, 50 százaléknál vakmerő lesz, 100
százaléknál sárba tapos minden isteni
és emberi törvényt, ha 300 százalékra
van kilátás, nincs olyan bűn, amit meg
ne kockáztatna, ha mindjárt akasztófa
járna is érte.“

Ime t. Elvtársaim, ez a burzoá er-
kölc, amely azután természetesen a maga
képére formálja az egész társadalom
életét. Rányomja pecsétjét irodalomra,
művészetre, igazságszolgáltatásra, ház-
ságra, sőt még a szerelmre is. Mindent
ugy igyekszik formálni, hogy az semmi
esetre se ártson az ő érdekeinek.

Amig kapitalizmus van t. Elvtársaim,
addig kizsákmányolás is van. A mun-
kásságnak természetesen az a törekvése,
hogy a politikai és a gazdasági hatal-
mat — miután a kettő egymás nélkül
el sem képzelhető — kivegye a bur-
zoázia kezéből. A proletárságnak ebből
a törekvéséből valóság csak a proletár-
diktatura útján lehet, ha átmenetileg a
burzoázia osztályuralma helyébe a
proletárság osztályuralma lép.

Ami a határokon ma történik t.
Elvtársaim, arról nagy tévedés lenne azt
hinni, hogy az a román vagy cseh stb.
nép harca a magyar nép ellen. Nem,
ami ma történik, az osztályharc, mely-
nél a nemzetközi proletárság áll szem-
ben a nemzetközi burzoáziával.

Mint már előbb említettem t. Elv-
társaim, az egyes országok burzoá ér-
dekei gyakran ellentétbe jöhetnek egy-
mással, de tessék megnézni, mikor itt
van a közös nagy veszedelem, a vörös-
rém, mennyire egymásra találunk, ma-
gyar, gróf, bankár, a románbojár és a
cseh gróf. Hogy elfeledik a magyar

Ez a május ejszeje t. Elvtársaim a magyarországi proletáriátust hatalmon találja, de rendkívül nehéz és rendkívül sok küzdelembe fog kerülni, hogy ezt a hatalmat meg is tarthassa. A proletárság osztályuralmának meg van erkölcsileg is az igazolása a burzsoázia osztályuralmával szemben, mert csak átmenetet jelent, a célja: az osztályok megszüntetése és olyan társadalmi rend megalapozása, ahol osztályellentétek, — miután osztályok nincsenek — a közönség érdekében történő termelőmunkát többé nem akadályozhatják.

A szociáldemokrata politika csődöt mondott, ezt a legutóbbi események bebizonyították. De bebizonyították azt is, hogy csak a legélesebb osztályharc vezethet a szocialista társadalom megvalósításához. Éppen ezért nem szabad meglepődni azokon a dolgokon, amelyek ma történnek s azon sem szabad meglepődni, ha sokkal élesebb rendszabályok következnek a burzsoázia ellen.

A harc élet-halálra megy. Nagyon sok vér fog ömleni azért, hogy soha többé vér ne folyhasson. Elkéseredett küzdelem lesz azért, hogy még a lehetősége is megszűnjön az emberek közötti veszekedésnek.

Ez a küzdelem t. Elvtársaim csak a proletárság győzelmével végződhet, mert azzal a tudattal megyünk a küzdelembe, mint Marx kommunista kiáltványának végső szavaiban mondja: „a proletárságnak ebben a küzdelemben láncain kívül nincs mit veszíteni, de cserébe nyerhet egy egész világot.”

Világ proletárijai egyesüljete!

A burzsoázia szabotázsa a bankjegy ellen.

A Kormányzótanács rendeletet adott ki, amely mindenki számára kötelezővé teszi a 200 és 25 koronás bankjegyek elfogadását. Nem azért volt e rendeletre szükség, mintha eddig nem állott volna fenn e bankjegyek elfogadásának törvényes kötelezettsége. Csakhogy a burzsoáziának meg van az a jó tulajdonsága, hogy az általa alkotott törvényt csupán a proletáriátussal szemben tekintette kötelező erejűnek, míg maga az alól mindenáron kibujni igyekezett. A kapitalizmus háborús pénzgazdálkodása, a burzsoázia esztelen pazarlása, a bankjegyforgalom mértéktelen megnövelése tetek szükségessé a papírpénz olyan egységeinek kibocsátását, amelyek technikailag nem annyira tökéletesek, mint azok, amelyeket hatalma tetőjében kizsákmányoló uralma a háka papírban szel-

legtöbb helyen a személyzet könnyörtletességéből üzemevezetőnek megtartott régi üzlettulajdonos ne vonhassa ki a forgalomból saját céljaira a kétszázalékos vagy huszonötöt kisebb összegről szóló bankjegyeket.

Ha szigorú ellenőrzésével a proletáriátus ezt lehetetlenné teszi, már majdnem teljes mértékben újat állotta annak, hogy a pénzforgalomban a burzsoázia szemérmellen manővere folytán zavarok álljanak be. Ezenfelül még csak figyelmeztetünk kell a szabotálókat arra, hogy a Tanácsköztársaságnak nagyobb nehézségek nélkül is módjában áll a pénzelrejtőkkel szemben a legsúlyosabb rendszabályokat alkalmazni. Így például kimondhatja a Tanácsköztársaság a régi bankjegyek elértéktelenítését és új bankjegyeket bocsájthat ki. Módjában áll az otthon tartható pénz összegét is maximálni és legszigorúbban büntetni azokat, akik egy minimális összegnél többet tartanak elrejtve. Megteheti azt, hogy a bankjegyűmeget a bankóprás működésbehozásával növelje s az ennek nyomában járó drágasággal a bankjegy elrejtők és szabotálók vagyonát fokozatosan elértéktelenítse.

Mindezekre természetesen csak akkor kerül a sor, ha a proletáriátus nem gyakorolja a burzsoáziával szemben a legszigorúbb ellenőrzést és a burzsoázia vakmerően folytatná a 200 koronásokkal és 25 koronásokkal szemben a szabotázst.

Tudjuk, hogy a nagy gazdasági átalakulási folyamatnak, amely a proletáriátus politikai hatalmával vette kezdetét, a mai pénz gazdálkodásról munkapénz gazdálkodásról való áttérés lesz a befejező aktus. Mindenki meg lehet róla győződve, hogy mihelyt a kommunizmus lényegi megvalósulása, magántulajdon megszüntetése, megfelelően előrehaladott stádiumba jutott, el fog tűnni a mai értelemben vett pénz, hogy ezzel is dokumentálódjék a régi gazdasági és társadalmi renddel való teljes szakítás. — De egyelőre a lényeg az, hogy a termelés teljesen kollektívé váljék, hogy a termelés hozadékából mindenki csupán munkateljesítményének arányában részesedhessék. Amíg a Tanácsköztársaságnak módjában lesz, hogy megszüntesse a mai pénz-rendszert, amelyhez annyi bűn, annyi proletárvér tapad, addig a proletáriátusnak feladata, hogy legszigorúbb ellenőrzésével akadályozza meg az átmeneti pénzgazdálkodás rendjének, szabotáló burzsoák által való megbontását.

A munkásbiztosítás a proletárdiktatura alatt.

A munkásbiztosítási kötelezettség kiterjesztése.

Felemelt betegségek és balesetjárulékok.

A proletárok tulsulya a bíráskodásban.

A Forradalmi Kormányzótanácsnak a munkások betegség- és balesetbiztosításának kiépítéséről szóló XXI. K. T. E. sz. rendeletével erős lendülettel vitte előre a munkásbiztosítás ügyét. A régi 1907.

rü
kc
ré
he
ve
sé
m.
cs
ar
el
az
ily
ká
ké
ált
ké
a t
jav
elé
be
ha
ke

a j
pi
vis
de
ne
de
mé

mí
tot
pé
Pé
fel
ke:
kéi
jög
szé
ke:
ön

an
lye
szí
fig
az
né
ké
ig
ke
mi
az
mi
bé

si tanács mindenekelőtt teljesen ki-
 az első ülés óta megalakult falusi
 elnökeivel. Ezek: Gombás Imre és
 Gyula (Sztgát), Csutári János
 Sándor (Sztkirálysabadja), Ba-
 (Hajmáskér), Hirsch József (Sóly),
 Péter (Óskü), Felbar József (He-
 Ferenc (Ósi) és Lohonyai Sán-
 elvtársak. Lemondás, illetőleg a fa-
 való kiesés következtében kima-
 József (Várpalota), László János
 tyén Károly (Nemesvámos), Schu-
 (Nagyvázsony). Helyettük Dukol-
 (Várpalota), Molnár János (Litér),
 Lajos (Nvázsony) küldtek ki.
 elvtárs helyére intézőbizottsági tagul-
 (Leányfalu) elvtársat választotta
 tanács.

nek egyhangulag Kántor Iván elv-
 atott meg, aki beszámolt az intéző
 ddi működéséről.

kiáltott a járási egészségügyi és
 gyi bizottság. Előbbinek tagjai lettek
 Imre orvos, Magyar, Krausz (Vesz-
 arkovics (Várpalota) és Kisfaludy (B-
 óbbinak: Ispaiics István (Vpalota),
 os (Leányfalu), Kránitz József (Vesz-
 mbás Sándor (Városöd), Makk Zol-
 (lota), Ekker György (Nagyvázsony),
 tván (Királyszentistván), Spitzer Mar-
 rám), Antal Károly (Leányfalu), Linc-
 ürgyné (Veszprém), Gombás Imre
 s Neugebauer Lajos (Nagyvázsony)

átározta a tanács egy bizottságnak sür-
 lakítását, mely a részes aratómunká-
 öntendő kollektív szerződés feltételeit
 vesprémi járás területére megállapítani.
 erősítették utólag a járási birtokren-
 termelési biztosító bizottság tagjai:
 József, Szukob János és Lener Ven-
 rémi földmunkás elvtársak.

ülés végén Jankovics elvtárs lelkes
 ismertette a járási tanács tagjai előtt
 és külpolitikai helyzetet; rámutatott
 y semmi ok nincsen a kétségbeesésre,
 egyre javul és kérte az elvtársakat,
 zátelvet a bizakodó, lelkes és el-
 angulatot igyekezzenek otthon is életre
 s fokozni.

en a hangulatban fejezte be második
 vesprémi járás munkás és földműves-

rok", a kultúra ellenségéi és még nem tudom
 milyen díszes jelzőket aggnak ránk, képtelenek
 vagyunk olyan kegyetlenkedések elkövetésére,
 mint ők a felszabadítók, akik a rendet és nyu-
 galmat, a kulturát és békés életet akarják vissza-
 állítani, már az ő hazug frázisaik szerint tudniillik.

5-én este kezdtek meg aljas munkájukat.
 Azt híresztelték hogy Veszprémben csehek,
 Budapesten románok vannak. Fellázították a
 kisbirtokosokat azzal a hírrel, hogy a tanács-
 kormány megbukott. A vörös őrséget orvul
 megtámadták, lefegyverezték és a községházán
 összegyűjtött fegyverekből lefegyverezték a falu
 lakosságát. Megalakították a fehér gárdát és
 proklamálták a régi rendszer, a királyság visz-
 száállítását. A munkástanács tanácsstagjait le-
 tartóztatták, hallatlan brufalitással verték véresre
 őket. Ehhez képest, amit ezek a gazemberek
 műveltek, a román hordák kegyetlenkedései,
 botlásai elenyészően kis epizódok. A kolontári
 tanítót löfarkához kötözve vonszolták be De-
 vecserbe.

6-án reggel nagy népgyűlést tartottak,
 éltették a királyságot és fehér zászlókkal vo-
 nutak végig a falun. Akasztófákat állítottak fel,
 hogy leartóztatott elvtársainkat felakasszák. Még
 is kezdődtek volna a kivégzések, ha közben
 meg nem érkezik a kiküldött karhatalom. Bu-
 dapestről Szamuely László elvtárs vezetése alatt
 jött kirendeltség. Páparól a huszárok, elsőnek
 azonban a veszprémi Kun Béla zászlóalj első
 százada érkezett meg, Sárec elvtárs vezetése
 alatt. Ez a század bátorságával, hősiességével,
 nagyszerű tanujelét adta a tanácskormányhoz
 való törhetetlen hűségének. Minden várakozáson
 felüli lelkesedéssel támadt a formálisan felfejlő-
 dött ellenforradalmárok ellen.

Rövid harc után bevonultak a faluba, ahol
 rögtön megalakult a statáriális bizottság, mely
 azonnal ítélkezett a puccs értelmi szerzői, Ba-
 jáki volt hadnagy és Ferenc ellenforradalmárok
 felett, kiket kötélt általi halálra ítélte. Az ítéletet
 azonnal végrehajtották az egész falu jelenlétében.
 Arra az akasztófára kötötték fel őket, melyet ők
 készítettek derék elvtársaink számára.

A felkelés egy harmadik értelmi szerzője,
 Krassovszky Gyula devcséri tanító Herenden
 megkerült. 8-án a devcséri rögtönítélő bíróság
 őt is kötéltalálra ítélte, ezt az ítéletet is azon-
 nal végrehajtották. A többi vádlottak felett ma
 ítélkezik a forradalmi törvényszék.

Nincs semmi okuk az öröme azoknak,
 akik aljas személyi okokból még mindig remé-
 lik a régi bünsz rendszer újrakialdását. Az meg-
 halt, nem is fog feltámadni többé soha. Dugják
 el jól a kárörömöt, ami már kiült az arcukra.
 Dugják el jól, mert különben odaforrasztjuk.

Csak kötelet kaphat az, aki a nép ellen-
 sége.

HIREK.

Felhívás.

Valamennyi Szakszervezeti Tanácsstaghoz.

Felhívjuk az összes szakszervezeti
 tanácsstagokat, hogy a május hó 10-én,
 azaz szombaton este 6 órakor megtar-
 tandó rendkívüli szakszervezeti tanács-
 ülésen pontosan megjelenni szivesked-
 jenek.

A Szakszervezeti Tanács Vezetősége.

— Eljegyzés. Ifj. Víz István pénzügyi
 ellenőrző megbízott eljegyezte Szöllösi Bözsikét
 Veszprémből.

— A rokkant-egylet ülésezett. A Ma-
 gyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-
 egyesülete veszprémi fiókpénztára e hó 4-én,
 vasárnap választmányi ülést tartott Balogh Józ-
 sef elnöklésével. Elnök ismertette a központi
 átiratokat és az évi zárszámadást. Pénztáros
 jelenti, hogy a múlt hónapban 1253 K 49 f. folyt
 be. Az évi rendes közgyűlést a veszprémi cso-
 port június hó 9-én tartja meg a szokásos
 tárgyorozattal. Gombos János h. pénztáros
 csak a központ hozzájárulásával — mivel meg-
 bízhatóbb egyén a tisztségre alig akadna —
 töltheti be. A jegyző portókiadásait a 6 száze-
 lékos tiszteletdíjából téríti meg a csoport. Gerőfi
 Károly rokkant tag 18 éven át viselt választ-

mányi tagságáról lemond. Az e'nök meleg sz-
 vakban megköszönte a tagok nevében Gerőfi
 nek az egyesület érdekében tett hasznos és
 buzgó fáradozását. Az e'nök több tárgy hi-
 nyában az ülést berekesztette.

— Népgyűlés. A Magyarországi Szociális
 Párt Veszprémi Pártvezetete folyó évi máju-
 s hó 11-én, vasárnap délután 3 órakor a Rákóc-
 téren központi kiküldött részvételével népgyűlé-
 tart, melyre Veszprém város proletáriátusát meg-
 hívja a Pártvezetés.

— A vetőmagnemesítés. A Földműve-
 lésügyi Népbizottság mezőgazdasági főosztályá-
 nak politikai megbízottjától azt az értesülés-
 kapjuk, hogy a vetőmagnosztály vezetőjévé eg-
 országos nevű vetőmagnemesítőt neveztek ki. A
 népbizottságnak ugyanis az a törekvése, hogy
 a gazdaságokban csak nemesített vetőmagvakat
 használjanak. Az ország különböző részeiben
 vetőmag-telepek lesznek, ahol a nemesített ve-
 tőmagot oly mennyiségben fogják elszaporítani
 hogy mindenki kaphasson belőle. A kapás nö-
 vényosztály egyik legfontosabb feladata a bur-
 gonyanemesítés előmozdítása. A háberu alatt
 ugyanis a vetőburgonyát étkezésre használták
 fel. Bizonyos idő múlva elérhetjük, hogy étke-
 lésre csak fajburgonyát adunk ki.

— Zsebtolvajlás. Hélfőn, a Veszprém-
 tartott országos vásár alkalmából Scheier Ist-
 ván hárságy-pusztai lakos zsebéből ismeretlen
 tettes ellopott egy 2600 koronáról kiállított ta-
 karéképtékönyvet és mintegy 2400 korona kész-
 pénzt.

Színház.

Heti műsor. Hélfő „Ósi vihar”. Kedd
 „Tul a Nagykrivánon”. Szerda „Remény”. Csü-
 törtök, péntek, szombat „Hejehuja báró”. Va-
 sárnap d. u. „Sztambul rózsája”, este „Hejehuja
 báró”.

Beszámoló.

Kedden este kezdte meg a színlársulat a
 a veszprémi előadásokat. Nehezen várta már a
 közönség a színészeket, hogy egy kis kulturát,
 egy kis életet, szórakozást hozzanak. Nagy re-
 ményeket fűztek a színlársulathoz és a remény-
 ben senki sem csalódott.

A Tul a Nagykrivánon, Farkas Imre
 operettje volt a megnyitó darab. Nem ad benne
 semmi újat, semmi különösét a szerző, sem a
 szövegben, sem a zenében. Nem új az ötlet
 sem, a bizonyítása annak a régi igazságnak,
 hogy a pénz nem boldogít. De amit ad, olyan
 kedves formában adja, annyi alkalmat nyújt a
 kacagásra, hogy teljesen elérje a célját: a kö-
 zönség egy kellemesen eltöltött este emlékével
 hagyja el a színházat.

Az előadás egységes precíz, minden fe-
 kintetben kifogástalan volt. Amit a Vida Ilus-
 Ligeti-Pataki trió produkált, azt még vidéki
 színpad Magyarországon nem adja. Különösen
 Ligeti, aki ellenállhatatlanul játszott a meg a
 töt fiut; nem volt olyan száya vagy gesztusa,
 amely harsogó derűtliséget nem fakasztott. Kifo-
 gástalanul énekelte és játszott Szalma Sándor.
 Csak dicsőrethet lehet megemlékezni, a többi
 szereplőre is, Marcinka Vica, Németh Irén,
 Lónyai, Gulyás, mind-mind tökéletesen nyuj-
 tottak. Hatalmas rész illeti meg a sikerből —
 a kifogástalan rendezésért — Gulyás Menyhértet
 és a színházi zenekart Andor karnaggyal az
 élen.

**

Forradalmi nász. Michaelis 3 felvonásos
 színműve felújította szerdán este a színtársulat.
 A francia forradalom, a Bourbonok és a
 Kommunizmus éled fel a színpadon, Mich-
 aelis világhírű darabjában. Nem új a darab,
 de minden ízben aktuálissá vált újra. Hatal-
 mas erővel, biztos kézzel pörgeti a szerző
 a cselekményt, gyönyörűen rajzolva meg az egyes
 alakokat. Újra élnek a hajporos frizurás alakok
 és a forradalom hősei. És ami történelmi da-
 rabnak mindig fokmérője, nem érzi rajta a
 néző az ódonág dohosságát, hanem friss, lüktet,
 pezseg, él az egész darab, hiszen ma újra tör-
 ténik, a nagy színpadon, az Életben is, csak
 más szereplőkkel.

Új színész mutatkozott be a darab kere-
 tében a veszprémi közönség előtt: Abonyi Ti-

Devcserben

ny pár örült, oktalan ember, aki azt hitte,
 szja tudja fordítani az idő rohanó kere-
 zsa tudja állítani azt, ami elmúlt. Elmúlt
 soha vissza nem jön.

adt mégis egy pár lelkiismeretlen gaz-
 ki beugratott egy csomó szerencsétlen
 ezek a szerencsétlen beugratott em-
 gyvert fogták a kezükbe a Tanácsköz-
 ellen. Csak a sajnálat hangján lehet
 szerencsétlen meglővesztettekről. Hiszen
 dták, hogy mit akarnak, nem tudták,
 it csinálnak, mégis az életükkel fizetnek
 e. Azokról a gazemberekről, akik a szer-
 tak ennek az összeesküvésnek, azokról
 m is beszélünk. Egy részük már meg-
 megérdemelt jutalmát, a kötelet, aki még
 pla ezt meg, az reszketve várja a forra-
 törvényszék ítéletét, amely szintén nem
 s, mint kötélt.

em érdemlik meg ezt sem. Ugyanolyan
 eséggel kellene végezni velük, mint
 ők bántak néhány szerencsétlen elvtár-
 s, akik — mig pillanatnyi uralmuk tartott —
 közé kerültek. A középker, az inkvizíció
 mai éledtek újra a devcséri félórás fehér
 s alatt. Mi kegyesek vagyunk velük szem-
 sak felakasztjuk őket. Mert mi a „barbá-

vedar. A debutje mindenképen jól sikerült. Méltó partnere volt Kovács Lulu, bár itt-ott kivillant játékból a színészkedés, nem élté eléggé át a szerepét. A többi szereplők: Vécsei Ilona, Brády, Doktor János, Keller, Vágó, Vadász, Eöri, kifogástalanok voltak. A rendezés Doktor János tökéletes munkája.

Megrovás egyedül a közönséget illet. A közönséget, mely folytonosan zavarta az előadást. Idegessége az egésznek az oka, de ilyenek mégsem szabad előfordulni. Hogy egy-két ember köhög egyet-egyet, még érthető. De azért nem kell az egész nézőtérnek pizszegni. A színház akasztikája amúgy sem valami jó, ha a közönség nem tud nyugodtan maradni, rekedtre kiabálhatja magát a színész, mégsem fogják a nézőtőren hallani.

Vasárnap délután a népszerű „Mágnás Miska” operette került színre Patakival a címszerepben. A többi szerepek: Vida, Németh és Szalma kezében vannak. Vasárnap este Ascher gyönyörű operettje „A koldusgróf” kerül másodszer színpadra. Hétfőn lesz az idei szezon első vigjátékpremierje. A Vígsház nagyszerű újdonságát, Jób Dániel „Őszi vihar” című vigjátékát mutatja be társulatunk. A kiálló darab, mely Állandó műsordarabja volt hónapokig a Vígsháznak, a legelsőbbrendű szereposztásban került színre. Főszereplők: Kovács Lulu, Brády Andor, Doktor, Vécsei. Kedden Farkas Imre sláger operettje, „Tul a nagy krivánon” van műsoron. Szerdán Heyersmann világhírű szociális drámáját „Remény”-t mutatjuk be közönségünknek. A megrázó hatalmas dráma az élet problémáit tárgyalja és örök nyomot hagy a néző lelkében. Csütörtökön mutatja be társulatunk Ascher világhírű sláger operettjét „Heje hujja bátor”-t Szalma Sándorral a címszerepben.

Veszprémmegyei szociális term. ügyek intézőjéül.

124/1919 szám.

Körrendelet,

a laboratorikumok és azok eszközeinek és műszereinek bejelentése tárgyában.

Felhívom a vármegye területén lévő állami és városi laboratóriumok, ideértve úgy az anyagvizsgálati és fizikai, mint az orvosi (kórházi) laboratóriumok kezelőit, továbbá a nyilvános és nem nyilvános gyári és magán, valamint az iskolai laboratóriumok kezelőit, hogy a szociális termelés népbiztosságának a fenti tárgyban 48 Sz. N. szám alatt kiadott és a „Tanácsköztársaság” című hivatalos lap 26-ik számában közzétett rendeletében írt adatokat a szociális termelés népbiztosságának végvesztési ipari kísérletiügyi csoportjához (Budapest V., Mária Valéria-utca 12.) — amennyiben még meg nem történt volna — az adott határidő alatt jelentéskébe.

Veszprém, 1919. május 3.

Erdős,
veszprémmegyei szoc. term.
ügyek intézője.

Veszprémmegyei szociális term. ügyek intézője.

91/1919. szám.

Körrendelet,

a nyersvas, a vassfélgyműanyagok és a hengerelt vas tájékoztató árának újból való megállapítása tárgyában.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnak fenti tárgyban 6800/919 O. K. Á. B. szám-alatti kibocsátott alábbi rendeletét tudomás-vétel és szigorú alkalmazás végett oly felhívással teszem közzé, hogy a megállapított árak az egyes árusító helyiségekben az árusítók által szembeűndő helyen kifüggesztendők.

Az ellenőrzés gyakorlásának a helyi munkánstancsok intéző-bizottságait bízom meg.

1. §.

A) Gyári árak koronákban.

A vastermelő (előállító) iparvállalat részéről történő eladás esetében a tájékoztató árak a következők:

1. Fehér nyersvas finonítás céljára acélgyműanyaghoz I. 60.50
2. Öntecs (ignots) alapára I. 101.20
Előnyújtott anyag (előnyújtott öntecs) felára az öntecs felárához 100 kg-onként 4 korona.
3. Buga és platina, minőségi megjelölés: folytvás, kereskedelmi minőségben, közös alapár I. 121.— II. 127.—
A platinánál felár az alapára 100 kg-onként 200 milliméteres szélességig 1.50 korona. 200 milliméteres szélességen alul 2.50 korona.
4. Rudvas (alakvas, idomvas) és bányásúti minőségű megjelölés: folytvás, kereskedelmi minőségben, alapára I. 137.50 II. 143.50
5. Vasgerenda, U vas év fm.-enként 1 kg vagy ennél nagyobb súlyú sin (normálsin) minőségi megjelölés: folytvás, kereskedelmi minőségben, alapára I. 137.50 II. 143.50
6. Szalagvas (melegen hengerelve) min. megjelölés: folytvás kereskedelmi minőségben, alapára I. 144.10 II. 150.10
7. Szalagvas (hidegen hengerelve) minőségi megjelölés: folytvás, keresk. min., alapára I. 189.20 II. 197.20
8. Hengerelt drót, min. megj.: folytvás kereskedelmi minős., alapára I. 137.50 II. 143.50
9. Durvalemez, alapárak: I. II.
a) 5 mm és nagyobb vastagságban 159.50 167.50
b) 5 mm-en aluli vastagságban 2 és fél mm-ig 165.— 173.—
c) 2-5 mm-en aluli vastagságban 2-1 mm-ig
10. Finom lemez (közönséges és fekete) alapárak
a) 1 mm-en felül 2 mm vastagságig bezárólag 209.— 219.—
b) 1 mm vastagság és vékonyabb 215.60 225.60
11. Horganyzott (cinkezet) lemez 297.— 307.—
12. Fehér (őnzott) lemez telj. ára 407.— 422.—

Az 1.—12. tételek alatt megállapított alapárakat 100 kg-onként készpénzfizetés mellett az előállító iparvállalat által nagyban történő eladás és a gyártás helyén való átadás esetére, engedély nélkül kell érteni. Az 1—10 alatti árak vagon-tételeknél, még pedig az I. alatti árak legalább 10.000 kg. összsúlyú egynemű áru átvételénél, a II. alatti árak pedig legalább 10 000 kg összsúlyú specifikált áru átvételénél érvényesek.

Az egyes cikkeknel fellüntetett alapárakon felül, ha azok a szabályostól — minőség, mennyiség, szelvény vagy hossz méret tekintetében — eltérnek, külön felár számítható. E felár kiszámítása a Magyar Vasműveknek a felárakra vonatkozó és az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság által jóváhagyott szabványai szerint történik. Gyárból, raktárból történő eladás esetén a c) alatti árak érvényesek, de a Budapestig való vasúti fuvardíj és 100 kg-onként 5 K fuvarozási díj levonásba hozandó.

B) Közvetlenül a gyárból irányított áruk eladási ára.

A kereskedő által követhető ár kiszámítása, ha az áru a gyárból közvetlenül a vevő részére irányítatik, az alábbiak szerint történik:

Alapul kell venni az A) alatt az előállító iparvállalat részére megállapított és a megfelelő esetekben az A) szerint felárakkal felemelt alapárakat. Ezekhez hozzászámíthatók 100 kg-onként a következő felárak:

a) a 3., 4., 5., 6. és 8. tételek alatt felsorolt áraknál	6.—
b) a 7. és 9. tételek alatt felsorolt áraknál	8.—
c) a 10. és 11. tételek alatt felsorolt áraknál	10.—
d) a 12. tétel alatt felsorolt áraknál	15.—

Az egyes árucikkeknél a jelen fejezet a), b), c), d) pontjai szerinti felárak hozzászámításával nyert áron felül, még külön felár csak úgy számítható, ha azok a szabványostól minőség, mennyiség, szelvény vagy hossz méret tekintetében eltérnek. — E felárak kiszámítása a Magyar Vasművek az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság által jóváhagyott felár-táblázata szerint történik.

C) Raktári áru eladás 100 kg-onként helyi, Budapest

	I.	II.
Rudvas, idomvas, bányásúti	167.50	198.50
Vasgerenda, U-vas és fm.-enként egy kg súlyú vagy ennél nehezebb sin	167.50	198.50
Szalagvas melegen hengerelve	174.10	205.10
Durvalemez:		
a) 5 mm vastag és vastagabb	190.50	226.—

b) 2 mm-nél vékonyabb	3 25 mm-ig	196.—
c) 3 25 mm-nél	2 5 mm-ig	201.50
Finomlemez:		
a) 2 mm-nél vastagabb és ennél vékonyabb	1-1 mm-ig	243.—
b) 1 mm vastag és vékonyabb		249.60
Horganyzott (cinkezet) lemez		336.50
Fehér (őnzott) lemez		447.—
- Az I. alatti árak bontatlan eredetű csomagolásban, 500 kg súlyig egyszerre eladás esetére.

Vizszonteladók és azon üzemek, ahol a vizszonteladók vagy termelési biztosok vannak az I. alatti árakat igényelhetik abban az esetben is, ha a vizszonteladók kisebb összsúlyú tételekben vásárolják a vizszonteladót a C) alatti árak felül a tényleges fuvardíjkülönbözet árát részét is számíthatják.

2. §.

Nem bíntethető aránytalanul magas áron való árusítással elkövetett bűncselekmény az, aki a megállapított tájékoztató árakat nem lépi.

3. §.

A megállapított tájékoztató árak közzétételétől gyárból szállított áru február hó 15-én a raktári árura pedig a jelen rendelet kihirdetésének napjától érvényesek. Azon raktári árakra vonatkozólag azonban, amely a jelen rendelet kihirdetésének napja előtt már megrendelésre érkezett, de leszállítása még meg nem történt, a 1918. O. K. Á. B. rendeleti árai maradnak érvényben.

Veszprém, 1919. május 3.

Erdős,
veszprémmegyei szoc.
ügyek intézője.

Veszprém városi vörösörzészáljai parancsnok.

2143/1918. szám.

Hirdetmény.

A proletáriátusnak kötelessége megvédeni a forradalmi rendjét és figyelemmel az érdekeire lehet tűrni, hogy akár az ellenforradalom, akár a csőcselék aljas módon háttámadhasson a harcában.

Ezért elrendeljük, hogy akiket a vörösiség őrzőjei rabláson vagy fosztogatáson eszméltek azok a helyszínen agyonlövedők. Ha valamely őrzőjüket nem járna el ilyen szigorral, a vörösiség és összes tagjai forradalmi törvényszék által büntetendők.

Mindenkinek kötelessége ügyelni a forradalmi rendre és aki bármiféle rendbontást követ el, ezt a vörösiségnél azonnal jelentse.

Veszprém, 1919. május 5-én.

Próder,
vörösörzészáljai parancsnok.

Veszprémm. szociális termelési ügyek intézője.

880/1919. szám.

Körrendelet

a szociális termelés népbiztosságának 60. Sz. számú rendeletét tudomás-vétel és ahhoz való szigorú alkalmazkodás végett az alábbiakban közzétettük.

1. §. Semmiféle tejterméket nem szabad postán szállítani.

2. §. Forradalmi törvényszék ítéletével, akik tejterméket hamis tartalomnyilvánítás postára feladnak, magát az ily küldeményt postán el kell kobozni.

3. §. A nélnél tévedésből felvett tejtermék tartalom jelzésű küldeményeket az utközi postahivataloknak az Országos Tejtermék Központ Budapestre kell küldeniük. Ily küldeményért nem jár semmi megtérítés, elvesztésük eset sem lehet igényelni kártérítést.

4. §. Ez a rendelet azonnal életbe lép.

Veszprém, 1919. május 5.

Veszprémmegyei szoc. ügyek intézője.